

RAKENNUSLUPAAN LIITTYVÄT SELVITYKSET JA ASIAKIRJAT

Helsinki

Helsingin rakennusvalvontapalvelut (www.hel.fi/rava)

Ennen varsinaisen lupahakemuksen jättämistä rakennusvalvontapalveluun tulee hankkeesta tehdä Lupapisteeseen neuvontapyyntö. www.lupapiste.fi

Ennen varsinaisen lupahakemuksen jättämistä rakennusvalvontapalveluun järjestetään ennakkoneuvottelu, johon osallistuvat rakennussuunnittelija ja pääsuunnittelija sekä lupakäsittelijä.

Ennakkoneuvottelussa määritellään rakennuslupahakemukseen liitettävät asiakirjat ja hakemukselle edellytettävät liitteet. Liitteiden luettelo tallennetaan Lupapisteeseen neuvontapyyntöön/lupahakemuksen liitteisiin.

19.3.2024

Ennakkoneuvottelun päivämäärä

Hankkeen osoite ja lupapistetunnus

Lupahakemus ja liitteet:

Milloin tarvitaan? Huom.

Mistä sen saa? Ohjelinkit:

Topten-kortti:

Rakennuspaikan hallinta

Todistus rakennuspaikan hallinto-oikeudesta	Lainhuutotodistus (kun omistus), rasiustodistus (kun vuokratontti), kauppakirja, vuokrasopimus
Valtakirja	Tarvittaessa; hankkeen osapuolet, suunnittelijat, Lupapistevaltuus

Rakennuspaikan kartta-aineisto, tontin rekisteröinti ja lohkominen

Lähtötietoaineisto (karttakori)	Aina uudisrakentamisen yhteydessä	https://asiointi.hel.fi/karttakori/
Tontin lohkominen (uusi tontti)	Jos tonttia ei ole kiinteistörekisterissä	https://www.hel.fi/kaupunkiymparisto-ja-liikenne/tontit-ja-rakentamisen-luvat/tonttiasioiden-hoitaminen/kiinteistonmuodostus-ja-kaupanvahvistus/tonttijaot-ja-kiinteistotoimitukset

Järjestelyt kiinteistöjen kesken, sijoitusluvat

Sopimus rasitteista tai yhteisjärjestelyistä	Tarvittaessa, vähintään allekirjoitettu aiesopimus	http://www.hel.fi/static/rakvv/ohjeet/Rakennusrasite.pdf
Sijoitussopimus	Jos rakenne/laite sijoittuu yleiselle alueelle	https://www.hel.fi/kaupunkiymparisto-ja-liikenne/tontit-ja-rakentamisen-luvat/tyomaan-luvat-ja-ohjeet/sijoitussopimus
Selvitys/sopimus lasten ulkoiluapaikasta	Jos ei omalla piha-alueella. Varhaiskasvatuksen kanssa sovittava asia.	

Yleiset hankkeen liitteet, pääpiirustukset ja selvitykset

Pääpiirustukset	Aina	https://toptenrava.fi/ohjekortti/rakennuslupahakemukseen-liitettavat-paapiirustukset/	OHJE ARK11D
Aloittamisoikeushakemus	Tarvittaessa	https://www.hel.fi/static/rakvv/ohjeet/Aloittamisoikeus_vakuus.pdf	
Hakemus kokoontumistilan hyväksymiseksi	Jos haetaan erillisenä	https://www.hel.fi/static/rakvv/lomakkeet/kokoontumishuoneiston_kayttoonotto.pdf	
Poikkeamispäätös	Tarvittaessa	http://www.hel.fi/static/rakvv/ohjeet/Poikkeaminen.pdf	

Hankekuvaus (Lupapisteeseen)	Aina. Poikkeamiset esitettävä perusteluineen	https://www.hel.fi/static/rakvv/ohjeet/Poikkeaminen.pdf	
Rakennussuunnittelun perusteet ja hankekuvaus (uudisrakentaminen)	Aina	https://toptenrava.fi/ohjekortti/rakennussuunnittelun-perusteet-ja-hankekuvaus-asiakirja-uudisrakentamisessa/	OHJE ARK06
Rakennusoikeuslaskelma; kaaviot ja taulukko	Tarvittaessa	https://toptenrava.fi/tulkintakortti/asuinpientalon-pinta-alataulukko/ https://toptenrava.fi/tulkintakortti/asiinkerrostaalon-pinta-alataulukko/	Exceltaulukko 115-09 / 115-08 C
Väestönsuojapiirustus	Tarvittaessa		
Pihasuunnitelma	Lupavaiheessa alustava suunnitelma	https://www.hel.fi/static/rakvv/ohjeet/Pihan_ ja_lahiymp_suunnittelu.pdf	
Hulevesisuunnitelma	Lupavaiheessa selvitys pääperiaatteista	https://www.hel.fi/static/rakvv/ohjeet/Hulevesien_hallinta_tonteilla.pdf	
Viherkerroin	Aina (ei omakoti- ja paritalot). Rakennusjärjestys 31 b § Viherkerroin Viherkerroin laskentatyökalu (xslm) löytyy Rakennusvalvonnan lomakkeet A-Ö -sivulta:	https://www.hel.fi/static/rakvv/lomakkeet/viherkerroin-kayttoohje.pdf https://www.hel.fi/kaupunkiymparisto-ja-liikenne/tontit-ja-rakentamisen-luvat/rakennusluvan-hakeminen/rakennusvalvonnan-ohjeet-ja-lomakkeet#rakennusvalvonnan-ohjeet-a-o	
Luonnonarvot tontilla	Uudis- ja lisärakentaminen: Jos asemakaava on yli 13 vuotta vanha.	https://www.hel.fi/static/rakvv/lomakkeet/Luonnonarvot-tontilla.pdf	
Ympäristöselvitys (valokuvia, alueleikkauksia)	Tarvittaessa. Selvitys uudisrakennuksen liittymisestä lähiympäristöön		
Ennakkoneuvottelumuistiot	Aina (myös esim. museo, alueryhmä)	https://toptenrava.fi/wp-content/uploads/2020/09/LOMAKE-YL08A.pdf	LOMAKE YL08A
Lausunnot	Tarvittaessa (esim. KKT, TTR, YMP, museot, ELY)		
Suunnittelijoiden kelpoisuusasiakirjat	Aina. (tutk.tod./FISE ja kohdennetut referenssit)	https://toptenrava.fi/rakentamisen-yhteiset-kaytannot/	120f§01-06

Naapurin kuuleminen / suostumus

Naapurien kuulemiskirjeet	Jos hakija itse kuulee naapurit	https://www.hel.fi/static/rakvv/lomakkeet/Naapurinkuuleminen.pdf	
Naapurin suostumus	Tarvittaessa	https://www.hel.fi/static/rakvv/lomakkeet/Naapurinkuuleminen.pdf	

Tekniset selvitykset ja lausunnot

Pohjatutkimus ja perustamistapalausunto	Aina (myös hulevesien imeytymismahdollisuus)	https://toptenrava.fi/tulkintakortti/rakennesuunnittelun-ja-pohjarakennesuunnittelun-yleisia-periaatteita/	117a01D
Pintavaaitus	Tarvittaessa		
Tonttikorkeusilmoitus	Uudisrak. tai jos tehdään merkittäviä pihaan kohdistuvia muutoksia	https://www.hel.fi/fi/paatoksenteko-ja-hallinto/tietoa-helsingista/kartat-ja-paikkatieto/paikkatiedot-tehokaytoon/digitaaliset-kartat#karttakori	
Pohjaveden hallintasuunnitelma	Aina rakennettaessa tärkeälle pohjavesialueelle	http://www.hel.fi/static/rakvv/ohjeet/Pohjavesialueille_rakentaminen_liitteinen_2014.pdf	
Liitoskohtalausunto	Suunnittelun lähtötieto (HSY)	https://www.hsy.fi/vesi-ja-viemarit/liitoskohtalausannon-tilaajan-ohjeet/	
Selvitys purku- ja rakennusjätteen käsittelystä	Aina, Lupapisteen kautta		
Kosteudenhallintaselvitys	Aina (tai pientaloissa viimeistään aloituskokouksessa)	https://www.hel.fi/static/rakvv/ohjeet/Kosteudenhallinta.pdf https://toptenrava.fi/tulkintakortti/kosteudenhallintaselvityksen-merkitys-sisalto-ja-asiakirjamalli/	117c01A
Rakenteiden suunnittelun ja toteutuksen perusteet	Tarvittaessa	https://toptenrava.fi/tulkintakortti/rakenteiden-suunnittelun-ja-toteutuksen-perusteet-asiakirjamalli/	11701C
Riskiariot (rakenteellinen turvallisuus, paloturvallisuus ja rakennusfysiikka)	Aina uudisrakennushankkeissa, ei pientaloissa	https://www.ril.fi/kirjakauppa/ohjeet-ja-normit/ril-241-2016-erityismenettelyn-soveltaminen-p-713.html	
Paloturvallisuuden suunnittelun ja toteutuksen perusteet	Tarvittaessa, ei pientaloissa	https://toptenrava.fi/lomakekortti/paloturvallisuuden-suunnittelun-ja-toteutuksen-perusteet/	PALO01
Paloturvallisuussuunnitelmat	Tarvittaessa, neuvottelu pelastuslaitoksella		
LVI-suunnittelun ja toteutuksen perusteet	Tarvittaessa	https://toptenrava.fi/tulkintakortti/lvi-suunnittelun-ja-toteutuksen-seka-kayttoonoton-perusteet-asiakirja/	11703A
Energiaselvitys, energiatodistus	Aina uudisrakennushankkeessa (yli 50 m ²)		
Rakennettavuusselvitys (Kaivuluvan johtoselvitys)	Jos porataan maalämpökaivoja (huom naapurin suostumus, jos < 7,5m rajasta)	https://www.hel.fi/fi/kaupunkiymparisto-ja-liikenne/tontit-ja-rakentamisen-luvat/rakennusluvan-hakeminen/neuvoja-rakennushankkeisiin/maalampo	
Rakennushankkeen akustisen suunnittelun perusteet	Tarvittaessa. Pientalot	https://toptenrava.fi/lomakekortti/rakennushankkeen-akustisen-suunnittelun-perusteet/ https://toptenrava.fi/lomakekortti/pientalon-ulkovaipan-aanitasoero vaatimuksen-maarittaminen/	RAK05B RAK06

Turvallisuuteen ja esteettömyyteen liittyvät selvitykset

Esteettömyys selvitys (uudisrakentaminen)	Aina, jos on kyseessä sairaalan tai hoitolaitoksen rakentaminen tai muutokset	https://toptenrava.fi/rakentamisen-yhteiset-kaytannot/	117e\$01A,02A,03C
Poistumisturvallisuusselvitys	Aina, jos on kyseessä sairaalan tai hoitolaitoksen rakentaminen tai muutokset	https://pelastustoimi.fi/documents/25266713/157899355/PTS+laadintavollisuus.pdf/f39d1116-fc4e-6fd7-529b-3a505c853560/PTS+laadintavollisuus.pdf?t=1686141545748	
Paarikuljetus selvitys	Tarvittaessa		

Korjaus- ja muutostyöt

Ennakkoneuvottelumuistiot (korjausrakentaminen)	Aina (myös esim. museo, alueryhmä)	https://toptenrava.fi/wp-content/uploads/2022/01/LOMAKE-YL12.pdf	YL12
Rakennussuunnittelun perusteet ja hankekuvaus (korjausrakentaminen)	Aina	https://toptenrava.fi/ohjekortti/rakennussuunnittelun-perusteet-ja-hankekuvaus-asiakirja-korjaus-muutos-ja-laajennushankkeissa/	ARK10A
Ympäristöselvitys (valokuvia)	Tarvittaessa		
Selvitys rakennustaiteellisesta ja kulttuurihistoriallisesta arvosta	Tarvittaessa, esim. jos hanke sisältää suojellun tms. rakennuksen muutos-/korjaustöitä tai purkamista		
Korjaushankkeen energiaselvitys	Tarvittaessa	https://www.hel.fi/static/rakvv/ohjeet/energiatehokkuus_korjaamisessa.pdf https://toptenrava.fi/lomakekortti/selvitys-korjaus-ja-muutostyon-energiatehokkuudesta/	YL01E
Selvitys rakennuksen terveellisyydestä	Rakennuksen korjaus- ja muutostyöt, vanhojen paviljonkien siirto/hyödyntäminen	https://toptenrava.fi/lomakekortti/selvitys-rakennuksen-terveellisyydesta-rakennuksen-korjaus-tai-muutostyo/	YL06A
Selvitys rakennuksen turvallisuudesta	Tarvittaessa teknistä ennakkoneuvottelua varten ellei hankekuvauksessa	https://toptenrava.fi/lomakekortti/selvitys-rakennuksen-turvallisuudesta-rakennuksen-korjaus-ja-muutostyo-2/	YL09A
Selvitys rakennuksen ääniympäristöstä	Tarvittaessa	https://toptenrava.fi/lomakekortti/selvitys-rakennuksen-aainymparistosta-rakennuksen-korjaus-ja-muutostyo/	YL11
Selvitys rakennuksen esteettömyydestä	Tarvittaessa	https://toptenrava.fi/lomakekortti/selvitys-rakennuksen-esteettomydesta-rakennuksen-korjaus-ja-muutostyo/	YL10
Kosteus- ja mikrobivaurio- tai sisäilmakorjauksen laadunvarmistusselvitys	Tarvittaessa	https://toptenrava.fi/ohjekortti/laadunvarmistusselvitys-kosteus-mikrobivaurio-ja-sisailmakorjauksissa/	YL03

Muut materiaalit ja selvitykset

Esittelymateriaali kaupunkikuvatyöryhmälle (pdf)	Tarvittaessa	https://www.hel.fi/static/rakvv/ohjeet/Esittelymateriaali.pdf
Esittelymateriaali teknilliselle työryhmälle (pdf)	Tarvittaessa	https://www.hel.fi/static/rakvv/ohjeet/Esittelymateriaali.pdf
Esittelymateriaali Ympäristö- ja lupajaostolle (pdf)	Jos lupa menee jaoston päätettäväksi	https://www.hel.fi/static/rakvv/ohjeet/Esittelymateriaali.pdf
Pääpiirustuskooste (Ympäristö- ja lupajaostolle)	Jos lupa menee jaoston päätettäväksi	https://www.hel.fi/static/rakvv/ohjeet/Esittelymateriaali.pdf

Muut erikseen sovitut liitteet ja muistiinpanot: